

Editorial

Koncem roku zanikají také povolení k septikům

Zatímco zánik povolení k odebrání vody ze studen je v denním tisku probíráno ze všech stran, podobná situace u septiků zůstává mimo zájem veřejnosti. Bude se však zřejmě týkat většího počtu občanů než v případě studní. V případě vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních je „přelomovým“ datem 1. 1. 2008, kdy zanikají povolení vydaná podle dříve platných právních předpisů. Povolení vydaná podlenovější legislativy zůstávají v platnosti i nadále. Úderem ledna 2008 však rozhodně nenastane katastrofická situace, jak naznačují některá média. Není třeba budovat nové domovní čistírny nebo tzv. moderní septiky (což je samo o sobě protimluv). Nevzniká také nějaká nová povinnost mít povolení k vypouštění odpadních vod. Tato povinnost je u nás zakotvena v zákoně o vodním hospodářství od roku 1955. Proto by se každý, kdo odpadní vody vypouští bez povolení, měl co nejrychleji postarat o legalizaci, a to bez ohledu na datum 1. 1. 2008.

Pokud tedy máte k provozu septiku povolení, vydané před 31. 12. 2001, počítejte s tím, že jeho platnost skončí k 1. 1. 2008. Abyste i

nadále byli v souladu s legislativou a nevy-pouštěli odpadní vody bez povolení, musíte do 1. 7. 2007 požádat o jeho prodloužení. Jestliže v místě, kde vypouštíte vody, nedošlo k nějakým závažnějším hydrologickým nebo ekologickým změnám, měl by vodoprávní úřad povolení bez problémů prodloužit. Pokud se to nepodaří, je třeba požádat o povolení nové. Všechny žádosti o prodloužení a změny by měly být vyřízeny do konce roku a je třeba počítat se správními lhůtami na vyřízení a případná odvolání. Nebude-li ke dni 1. 1. 2008 pravomocně povolení uděleno, nelze po tomto datu odpadní vodu vypouštět. Pokud vám tedy nestihnou žádost vyřídit, protože jste ji ode-vzdali pozdě, dostanete se po 1. 1. 2008 za hranice zákona o vodách.

MŽP zřídilo webové stránky, kde lze najít vyčerpávající informace, vztahující se ke studnám i septikům, stáhnout dokumenty a formuláře, najít vysvětlení častých otázek i návody k jednání: www.zanikpovoleni.cz.

Jarmila Šťastná
šéfredaktorka časopisu Odpady

Odpady

Nový systém zpracování radioaktivního odpadu

Izraelská firma Environmental Energy Resources (EER) vyvinula systém na zpracování slabě radioaktivního odpadu. Společnost chce zpracovávat odpad z laboratorů, nemocnic, škol a dalších zdrojů spolu s komunálním odpadem na substance, které neohrožují životní prostředí. Informovala o tom Česká nukleární společnost s odvoláním na server israelnationalnews.com. Zařízení v severoizraelském Karmielu přeměňuje odpad na inertní sklovitou substanci s velmi nízkou radioaktivitou. Ta by se podle EER mohla používat při stavebních pracích a při úpravě povrchu silnic. Společnost EER, kterou vlastní investoři z Japonska, Jižní Koreje a Izraele, zdokonalila metodu zplyňování odpadu, kterou vypracovali vědci z ruského Kurčatovského institutu. Nové řešení neobsahuje spalování a podle firmy nezatěžuje okolí emisemi. EER má technologická zařízení také na Ukrajině. Zvítězila ve vládním tendru na postupy, které by dovolily zpracovat nebezpečný odpad z okolí Černobylské jaderné elektrárny, kde zůstalo na 30 tisíc domů s veškerým domácím vybavením.

V Kladně plánují vznik centra na zpracování odpadů

V Kladně by do roku 2010 mělo vzniknout centrum na zpracování odpadů, jehož kapacita bude dostatečná pro město i okolí. Centrum bude umístěno v některé z méně využívaných průmyslových zón. Vedení města si od jeho zřízení slibuje lepší nakládání s komunálním odpadem, ekonomičtější využívání moderní technologie a omezení vlivu zpracování odpadů na životní prostředí. Celkový odhad nákladů na vybudování centra činí 165 mil. Kč. „Zdrojem financování by se mohl stát Operační program životní prostředí evropských fondů, kde podpora dosahuje až 96 % nákladů,“ uvedl primátor Dan Jiránek s tím, že centrum může být spolufinancováno také z Fondu životního prostředí Středočeského kraje.

Krátce

Chyba ve výpočtu povolenek?

Ministerstvo průmyslu a obchodu našlo chybu ve výpočtu přidělu emisních povolenek pro Českou republiku na roky 2008-2012, který operoval s nižším odhadem růstu hrubého domácího produktu ČR. Informoval o tom ministr průmyslu a obchodu Martin Říman. Na chybu upozornili odborníci při analýze rozhodnutí Evropské komise přidělit Česku o 15 % emisních povolenek méně, než kolik úřady požadovaly. MPO proto nevyloučilo žalobu na EK, o jejím případném podání ale vláda rozhodne až po ukončení analýzy.

Osud pokut za nepořádek nejistý

Vláda nepodpoří ve sněmovně návrh pražského magistrátu. Ten chce zvýšit pokuty radnic ukládané obyvatelům a podnikatelům za nepořádek na jejich pozemcích. Sankce by podle magistrátu měly vzrůst dvojnásobně až pětinásobně. V zákoně o hlavním městě chce magistrát upřesnit i to, kdo má pokutu dostat.

V Mostě bez poplatků za odpad

Obyvatelé severočeského Mostu budou mít od 1. 7. zdarma svoz a likvidaci komunálního odpadu. Dosud každý občan platil 41 Kč měsíčně. Pokles příjmů města o zhruba 16,5 mil. Kč je už zahrnut v rozpočtu na letošní rok.

Radní už dříve rozhodli i o tom, že od září budou školáci do 15 let jezdit po městě v autobusech a tramvajích zdarma. Bonus platí během školního roku, tedy mimo červenec a srpen.

Asekol snížil recyklační poplatky

Společnost Asekol snížila na začátku dubna u 34 druhů elektrospotřebičů recyklační poplatky v průměru o 62 %. Pomocí poplatků Asekol financuje povinný sběr a likvidaci části vysloužilých elektrospotřebičů, jako jsou DVD přehrávače, přenosné přehrávače či elektromotory. Recyklační poplatky jsou od předložského srpna v obchodech uváděny samostatně u ceny výrobků.

Z odpadů pohonné hmoty?

Úřady v indické metropoli zkoumají možnost, že z části 7000 tun odpadu, který se denně navrší v ulicích a na skládkách, budou vyrábět pohonné hmoty. Dillí se 14 milionů obyvatel patří k největším producentům odpadu v Indii.

V Česku se loni spálilo 393 tisíc tun odpadu

Spalovny v České republice loni zlikvidovaly 392 879 tun tuhého komunálního odpadu, což je o téměř 6000 tun více než v roce 2005. Vyplyvá to z údajů Českého hydrometeorologického ústavu, který informace o zdrojích emisí v ČR průběžně sleduje. Tři největší spalovny z celkového počtu 35 zařízení se zaměřují i na energetické využití spalovaného odpadu. Tato zařízení jsou schopná zpracovat celkem 630 tisíc tun za rok.

Pražské služby, s kapacitou 310 tisíc tun za rok, loni spálily přes 214 tisíc tun odpadu. Liberecká spalovna Termizo loni využila 94 % své kapacity, zlikvidovala 89 860 tun odpadu. Třetím českým zařízením na energetické využívání odpadu je moravská spalovna SAKO Brno, která loni nevyužila ani polovinu své kapacity, když spálila 88 976 tun. Tuhým komunálním odpadem se rozumí odpady z domácností, úřadů, živností a průmyslu. Teplo vznikající při spalování podniky využívají k výrobě elektrické energie nebo je dál redistribuují.

Nebezpečné odpady, mezi které patří například nemocniční materiály, likviduje v ČR 32 spaloven o celkové kapacitě 85 179 tun za rok. Spalovna odpad likviduje bez využití tepla, které při spalování vzniká. V roce 2005 v ČR zařízení zlikvidovala téměř 63 tisíc tun nebezpečného odpadu. Největší zařízení likvidující tento materiál loni spálilo téměř 20 tisíc tun, což je meziroční nárůst o téměř 20 %.

Průměrná cena za spalování odpadu je v ČR kolem 2100 Kč za tunu. Cena za spálení dřeva se pohybuje kolem 2000 Kč za tunu, likvidace tuny plastů a jiných umělých látek je asi 2500 Kč a spálení směsného odpadu vyjde zhruba na 2200 Kč za tunu. Cena se odvíjí od fyzikálních vlastností materiálu, především spalného tepla. Čím méně přídavných látek je ke spálení potřeba, tím vyšší je příjem z prodaného tepla, který snižuje cenu za likvidaci. Tu

přitom nezatěžuje žádný státní poplatek, a je tak závislá pouze na nákladech provozovatele spalovny a na míře jeho zisku.

Do konce června zřejmě padne rozhodnutí ohledně stavby plánované velké spalovny komunálního odpadu v Pardubickém kraji. Z realizace původně zamýšleného zařízení v Opatovicích, které mělo v první fázi likvidovat 96 tisíc tun komunálního odpadu ročně a produkovat 30 tisíc tun popílku, totiž šlo a jiná lokalita zatím nebyla stanovena. Záměr tehdy vyvolal v regionu rozsáhlý odpor veřejnosti i ekologických iniciativ. Při dvou protestních peticích se v rozmezí tří let sešlo přes 10 tisíc podpisů. V Německu, kde je 72 spaloven o kapacitě 18 mil. tun za rok, může cena za uložení tuny odpadu přesáhnout 250 eur (7000 Kč). Nejdražší je likvidace šrotu z domácí elektroniky. Německo usiluje o spalování odpadu v Polsku, proti tomu jsou však některé organizace, podle nichž na zpracování čekají tisíce tun polského odpadu.

V Polsku se spaluje odpad ve dvaceti velkokapacitních spalovnách, které ale mají velmi odlišné technické vybavení. Ve fázi výběrového řízení jsou nové spalovny, které chce stát hradit z prostředků Evropské unie. Za spálení kilogramu odpadu se v Polsku průměrně platí 4 zloté (29 Kč).

Nové spalovny postupně vznikají v Rakousku, kde je jejich vytiženost takřka úplná. V zemi funguje 180 zařízení na tepelnou úpravu. Více než dvě třetiny z nich mají celkovou kapacitu 2,9 mil. tun ročně. Zbylých devět velkých spaloven je projektováno na likvidaci 1,7 mil. tun odpadu za rok. Rakousko nejvíce vyváží odpad do Maďarska, Slovenska a Česka. V současnosti předpisy dovolují do ČR dovážet jen ty odpady, které vznikly v sousedních státech působením živelních pohrom nebo za stavu nouze. Dovoz je rovněž podmíněn následným energetickým využitím odpadu.

Odpověď společnosti Purum s.r.o.

Dne 21. 3. 2007 byl v elektronické příloze měsíčníku Odpady uveřejněn článek s názvem „Likvidace jedů ve Chvaleticích se zdrží, bude tendr“, v němž se jeho autor zabývá postupem likvidace nelegálního skladu odpadu ve Chvaleticích. V rámci tohoto článku byl citován radní Pardubického kraje Ing. Petr Šilar, který v článku mj. uvádí, že společnost Purum s.r.o., jako majitel části tzv. odorizačních jednotek uložených v tomto skladu, bude muset na vlastní náklady zajistit likvidaci těchto jednotek.

Společnost Purum s.r.o. k těmto nepodloženým a nepravdivým tvrzením uvádí, že není a nikdy nebyla majitelem jakéhokoliv odpadu uloženého v předmetném skladu ve Chvaleticích, tedy ani zmiňovaných odorizačních jednotek. Společnost Purum s.r.o. za celou dobu provozování své podnikatelské činnosti obchodovala s tzv. odorizačními jednotkami pouze v jednom případě, a to v roce 2001. Ještě v tomtéž roce však tyto odorizační jednotky předala jiné společnosti oprávněně k nakládání s nebezpečnými odpady, což je schopna doložit příslušnými evidenčními listy pro přepravu nebezpečných odpadů, jakož i další dokumentací. Pevně proto věříme, že společnost Purum s.r.o. již nadále nebude se skladem nelegálního odpadu ve Chvaleticích v žádné souvislosti spojována.

Daniel Kraft, jednatel společnosti Purum s.r.o.

Za starou autobaterii 80 Kč

Společnost Kovohutě Příbram nástupnická zvýšila od 1. dubna výkupní cenu starých olověných autobaterií. Za každou z nich, kterou občan odevzdá ve vrátnici podniku, dostanou 80 Kč místo dosavadních 50 Kč, řekl marketingový manažer firmy Miroslav Jarolímek. Ekologický servis poskytují Kovohutě Příbram od ledna 1998 nepřetržitě 24 hodin denně a sedm dní v týdnu. Chtějí tak motivovat občany z Příbrami a okolí, aby dovezli staré autobaterie k ekologickému zpracování. Za tu dobu se na vrátnici firmy vykoupiło přes 2100 tun tohoto odpadu, což představuje v přepočtu asi 140 tisíc kusů baterií z osobních aut.

V Únanově bude kompostárna

V Únanově na Znojemsku by měla vzniknout nová kompostárna. Postavit ji tam chce sdružení obcí Únanov a Znojmo, provozovat by ji ale měla soukromá firma. V současné době obec čeká na výzvu pro podávání žádostí o dotace z evropských fondů, řekl starosta Únanova Vojtěch Fabík. Kromě dotace z EU přispějí do pětadvacetimilionového rozpočtu také obě obce, jež celkem zaplatí kolem čtyř milionů korun.

Jarní úklid v Prostějově

Obyvatelé Prostějova a jeho místních částí mohou začít s jarním úklidem. Radnice jim totiž až do počátku května nechá postupně v jednotlivých částech města přistavit velkoobjemové vany, do nichž mohou nepořádek zdarma umístit. Letos poprvé budou moci lidé zvláště ukládat velkoobjemový odpad z domácností a biologický odpad ze zahrad. Na něj budou připraveny speciální pytle, řekla mluvčí prostějovské radnice Jana Gáborová.

Centrum pro zpracování odpadů

Ve Vsetíně letos vznikne centrum pro zpracování odpadů. Radnice vypsala veřejnou zakázku na zhotovitele stavby, celkové náklady město odhaduje na asi 200 mil. Kč. V recyklačním závodě vznikne zhruba 60 pracovních míst. Odpadové centrum vznikne v průmyslové zóně v lokalitě Bobrky. Bude zahrnovat dotřídňovací linku separovaného odpadu, sklad papíru a plastu, překladiště komunálního odpadu, sběrný dvůr a sklady tříděného a nebezpečného odpadu.

Ostrava třídí krabice od nápojů

Krabice od nápojů mohou lidé v Ostravě od dubna vhadzovat do kontejnerů na plasty. Nový systém třídění odpadů zavádí město poté, co se neosvědčil dvouletý zkušební projekt v ostravské Hrabůvce a v Zábřehu. Nápojové kartony se tam sbíraly do samostatných nádob, což se ukázalo jako neefektivní, řekla mluvčí magistrátu Marie Václavková.

San Francisco: Zůstanou jen recyklovatelné sáčky

Velké obchody s potravinami v San Francisku nebudou smět ukládat zakoupené zboží do tradičních igelitových tašek, ale budou muset používat recyklovatelné papírové sáčky nebo tašky z hmoty, která se biologicky rozkládá. Rozhodla o tom městská rada. San Francisco se tak stane prvním velkým městem v USA, které v zájmu ochrany životního prostředí přijalo takové opatření.

V amerických obchodech je samozřejmé, že jsou zákazníkovi zdarma k dispozici tašky, aby si mohl zboží pohodlně odnést. Zpravidla do nich prodáváci sami nákup uloží. Spotřeba plastových sáčků je proto horentní. Na celém světě se podle sdružení Progressive Bag Alliance, jehož členy jsou největší výrobci těchto obalů, vyrobí ročně 100 miliard jednorázových tašek z umělé hmoty.

Ochránci životního prostředí si stěžují, že tyto tašky se přirozeně nerozkládají, zamořují krajinu, ohrožují život v mořích, poškozují recyklovací přístroje a přepĺňují skládky odpadů. Krok vítají, protože „stanovuje nový standard a město se stává lídrem v tomto hnutí“, uvedla Stephanie Bargerová, šéfka nadace Earth Resource Foundation, která prosazuje odpovědné chování vůči životnímu prostředí.

Obchodníci nové opatření kritizují, protože zvýší náklady. Zatímco běžná taška, k jejíž výrobě slouží ropa, vyjde na 1 cent (asi 0,21 Kč), kompostovatelné sáčky z kukuřičného nebo bramborového šrotu stojí až desetinasobek. Používat proto zřejmě budou především papírové pytle s cenou 3 centy za kus.

Město svým opatřením sleduje širší cíl – přimět obyvatele ke kompostování odpadu z potravin. Do biologicky odbouratelných sáčků by měli ukládat kuchyňské zbytky, které pak odloží do speciálních kontejnerů pro recyklovatelný materiál. San Francisco je jedním z mála měst v USA, které odpad z potravin zpracovává kompostováním.

„San Francisco je v ojedinělé pozici, že se mu to podařilo,“ chválí město ředitel organizace Californians Against Waste (Kalifornané proti odpadu) Mark Murray. Zda ho budou další města následovat, je ovšem otázka. Ve Spojených státech je pryj jen 45 obcí, které odpady kompostují.

Už loni se majitelé 32 obchodů v San Francisku dohodli s radnicí a omezili spotřebu plastových sáčků o 7,6 milionu kusů. Tato dobrovolná aktivita ale časem opadla a bylo potřeba přijmout závazné opatření, konstatoval městský radní Ross Mirkarimi. Bylo jasné,

že většina potravinářských obchodů stojí mimo tuto dohodu a dál využívá sáčky jako konkurenční výhodu, dodal.

Městské opatření s platností od 1. července také nařizuje obchodníkům, aby poskytli zákazníkům nádoby k odevzdávání plastových sáčků, které pak půjdou ke speciální recyklaci. Obchodníci mají na sáčky tisknout výzvy k recyklaci a nabízet ke koupi tašky k vícenásobnému použití. Zákaz konvenčních sáčků v obchodech s potravinami vstoupí v platnost po šesti měsících, v obchodech se smíšeným zbožím po roce. Celkem se nařízení bude vztahovat zhruba na 100 velkých obchodů.

Italská mafie zamořuje odpady oblast Neapole

U rozlehlého zpracovatelského komplexu se do nedohledna táhnou hory odpadků, které nelze recyklovat. Oblast jihoitalské Neapole se hroutí pod tíží skládek, ekologické bomby, která ohrožuje zdraví obyvatelstva, napsala agentura AFP.

Budova stojí na okraji silnice, v zóně města Caivana, kde jsou komerční centra, podniky a budovy, které vypadají, jako by se stavěly už léta. Městský odpad pocházející z komplexu je stlačený v plastových tvárnících a navrstvený na sobě. Čeká na spálení. Stejných nezpracovatelných tvárníc s odpadem, jaké lze vidět u Caivana, je v neapolském kraji Kampánii podle oficiálních údajů na 400 tisíc tun. „Jediným řešením by bylo vysušit je jednu po druhé a zakopat. To by ale trvalo nejméně deset let,“ vysvětluje zvláštní komisař vlády pověřený zpracováním odpadu v Kampánii Guido Bertolaso. Ale v regionu, kde žije téměř 6 milionů obyvatel, se do nelegálního zpracovávání odpadu v 80. letech pustila místní mafie camorra.

Úřady odhadují na 500 tisíc tun odpad „odklizený pod koberec“ nebo vyvezený na nelegální skládky, uvádí Bertolaso. Kolem Caivana je krajina zohyzděna tisícovkou skládek pod širým nebem, na nichž občas hoří, z nichž vřchází hustý toxický dým. Nedaleko ovocných sadů se tyčí vedle domovního odpadu kostry ledniček a televizorů. Součástí „dekorace“ jsou i pneumatiky a umělohmotný odpad. Divoké skládky jsou jednou stránkou problému. Nedávná šetření městských úřadů ukázala, jak to camorra dělá, aby za ceny nižší, než jsou tržní, mizel veškerý průmyslový odpad z celé země. Jedna z metod spočívá v tom, že vyhloubí jakési doly, které se pak používají jako skládky.

Vědecký časopis The Lancet Oncology pojmenoval zónu v roce 2004 „trojúhelník smrti“, protože úmrtnost na rakovinu jater či hrtanu u leukémii je tu vyšší než jinde. Vědci to vysvětlují tím, že toxické látky přecházejí do vody a dostávají se do ovoce a zeleniny, které se tu pěstují.

Zálohy na PET láhve

Ministerstvo životního prostředí uvažuje o tom, že by zavedlo povinné zálohy na plastové láhve, jako je tomu v části Evropy. Informovala o tom Mladá fronta Dnes. Mluvčí ministerstva Karolína Šulová listu řekla, že ministr životního prostředí Martin Bursík už v tomto duchu zadal vypracování právní analýzy. Další informace odmítla sdělit.

Alternativní energie společně

Česko bude v příštích měsících s Německem spolupracovat na formulaci schématu podpory alternativních zdrojů energie. Čeští experti také v Německu prostudují tamní dotační programy týkající se tohoto tématu.

O 40 procent víc elektřiny z větru

Provozovatelé větrných elektráren vyrobili za letošní necelé čtyři měsíce až o 40 % více elektrické energie než ve stejném období loňského roku. Důvodem je mimořádně větrné počasí, které Česká republika zažívá už minimálně od začátku ledna.

Sydney na protest zhaslo

Největší australské město Sydney se dne 31. března večer na protest proti globálnímu oteplování ponořilo téměř do tmy. Městské orgány, podnikatelé i majitelé domů vypnuli osvětlení, aby dali najevo znepokojení z plýtvání energií a poškozování klimatu.

V Praze 13 skončil celoplošný úklid

V Praze 13 skončil celoplošný úklid odpadu. Úklid trval zhruba dva týdny a pracovníci úklidové firmy vysbírali kolem 200 metrů krychlových odpadků, zejména u obchodních center a zastávek městské hromadné dopravy, ale také v parcích. Za úklid zaplatila městská část 250 tisíc Kč. Radnice zopakuje úklid znovu pravděpodobně i na podzim.

Dva nové sběrné dvory

Kutnohorská radnice chce vybudovat dva sběrné dvory. Jeden vznikne v areálu bývalých Rudných dolů na Kaňku, druhý v Puškinské ulici. V prvním případě už město část pozemků dostalo od státního podniku Diamo, v druhém je koupí od soukromého majitele.

Ústeckou Dekontu chce Sita CZ

Ústeckou firmu Dekontu včetně jejích dceřiných podniků chce zcela ovládnout společnost Sita CZ. Agentura ČTK to zjistila na stránkách Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, kam Sita poslala žádost o schválení fúze. Jednání se Sitou však zatím nejsou uzavřena, konečné slovo by mohlo padnout letos v srpnu, řekl předseda představenstva a jeden z majitelů Dekonty Tomáš Havlík.

Ekologie

Projekt mapuje potenciál na výrobu energie ze slunce

Interaktivní mapu, s jejíž pomocí lze zjistit, jaký potenciál na výrobu elektřiny ze slunečního záření mají jednotlivé regiony v Evropě, představila 30. března Evropská komise. Každý zájemce se tak může na internetu jednoduše dozvědět, jak intenzivní je v průměru sluneční záření v konkrétních denních a ročních obdobích v určité lokalitě a kolik elektrické energie z něj lze získat. Projekt PVGIS na adrese <http://re.jrc.ec.europa.eu/pvgis/> je také poměrně užitečnou pomůckou pro všechny, kdo chtějí nějakým způsobem využít energii ze slunečních kolektorů. Systém jim totiž poradí, jaký náklon kolektorů je během jednotlivých měsíců nejvhodnější pro to, aby uživatel získal maximální možné množství energie. Dokáže také určit, jaký technologický typ fotovoltaických článků je pro danou lokalitu nejvhodnější. Ačkoli jsou informace určeny spíše těm, kdo chtějí uvést do provozu větší zařízení na výrobu elektřiny, mohou je využít i jednotlivci. Z mapy vyplývá, že největší potenciál pro výrobu sluneční energie mají země na jihu Evropy, např. Itálie,

Řecko či Španělsko. Stejně zařízení umístěné na Maltě či na jihu Řecka tak vyrobí dvakrát více energie, než kdyby stálo ve Skotsku či Skandinávii. Česko patří v množství slunečního záření k průměru – celková doba slunečního svitu bez oblačnosti je od 1400 do 1700 hodin za rok. ČR ale ve výrobě elektřiny ze slunce výrazně zaostává např. ve srovnání se sousedním Německem. Výkon všech slunečních elektráren v Česku se pohybuje okolo

1 megawattu, v Německu je to přes 800 megawattů. Výkon slunečních elektráren ve státech EU se pohybuje kolem 1 gigawattu. Nejdynamičtěji se rozvíjí trh se solární energií v Německu a ve Španělsku, kde byla 30. března uvedena do provozu další solární elektrárna. Ve světě využívá sluneční energii nejvíce Japonsko a také USA. Evropská unie jako celek se na summitu začátkem března zavázala, že bude do roku 2020 vyrábět pětinu energie z obnovitelných zdrojů, mezi něž patří i sluneční záření. V ČR v roce 2005 činil podíl obnovitelných zdrojů na celkové hrubé výrobě elektřiny 3,8 %.

Evropská unie jako celek se na summitu začátkem března zavázala, že bude do roku 2020 vyrábět pětinu energie z obnovitelných zdrojů, mezi něž patří i sluneční záření. V ČR v roce 2005 činil podíl obnovitelných zdrojů na celkové hrubé výrobě elektřiny 3,8 %.

Konference hledala, jak v ochraně klimatu po Kjótu

Účastníci mezinárodní konference o ochraně klimatu v Praze hledali cesty, jak koordinovat snahy odborníků, nevládních organizací i politiků v době, kdy skončí účinnost Kjótského protokolu. První den se delegáti věnovali změnám klimatu a opatřením s nimi souvisejícím v Česku, Polsku a na Slovensku. Kjótský protokol zavazuje vyspělé země světa, které jej podepsaly, snížit exhalace oxidu uhličitého a dalších skleníkových plynů v letech 2008 až 2012 na úroveň před rokem 1990.

„Díky velkému poklesu průmyslové výroby po roce 1989 máme daleko méně emisí skleníkových plynů než v letech předtím, snížily se o 30 %, a i když se v několika posledních letech trochu zvyšují, závazky Kjótského protokolu jistě splníme. Z této jistoty však plyne malá pozornost, která se ochraně klimatu a spotřebě energie v naší zemi věnuje,“ řekl senátor a bývalý ministr životního prostředí Bedřich Moldan, který vedl jednu z debat v rámci konference. „Nyní jsou politici i zástupci jiných oblastí zaskočení tím, jak Evropa varuje před nebezpečím spojenými se změnou klimatu a že není vůbec jasné to, zda EU dosáhne společného závazku, tedy snížení emisí o 8 %,“ uvedl Moldan. Důležitým prvkem všech jednání i současné konference je podle

něj zdůrazňování toho, že na změny klimatu je třeba nahlížet nikoli jen pohledem jednoho státu, ale celé Evropy i celého světa.

Kjótský protokol neratifikovaly ani Spojené státy, ale ani další velcí znečišťovatelé ovzduší, jimiž jsou Čína a Indie. S tím se počítalo i při formulování tohoto závazku, přesto však má podle odborníků význam a pravděpodobně vznikne po skončení jeho účinnosti v nějaké podobě jeho obdoba.

Česko má podle Moldana „rezervu“ ve své energetické náročnosti – na stejné množství vzniku hrubého národního produktu spotřebuje až o třetinu více energie než vyspělé západoevropské země. Problémy jsou podle něj stejné či velmi podobné v Polsku i na Slovensku, stejně jako v dalších nově přistoupivších zemích EU. Státy původní unie prošly v 70. letech velkou energetickou krizí a tamní společnosti začaly daleko dříve než česká uvažovat o vyčerpátnosti některých energetických zdrojů či o obnovitelných zdrojích energie.

Konference se účastnily čtyři desítky zástupců politiků, obchodu, vědy i nevládních organizací. Workshop je součástí série podobných akcí, které organizuje německý Institut pro mezinárodní a evropskou environmentální politiku Ecologic.

Změny klimatu: Málo vody i sněhu

Změna klimatu v Evropě v příštích desetiletích zvýší riziko záplav a sucha, ovlivní turistickou sezonu ve Středomoří a pocítí ji i lyžaři, protože ubude sněhu na horách. Střední Evropa se bude potýkat s úbytkem vody, občas se na starém kontinentě objeví malárie, méně lidí zemře na nemoci způsobené chladem, naopak více obětí si vyžádají vedra.

Vyplývá to ze zprávy Mezivládního panelu pro klimatickou změnu, o které v Bruselu jednali experti z celého světa. Celkově může mít oteplování v Evropě některé pozitivní důsledky, například rozšiřování lesů a vyšší zemědělské výnosy na severu. Celkově ale změny povedou k ještě vyšší zátěži životního prostředí na kontinentu a nejvíce na ně doplatí jižní Evropa.

Dvě třetiny lidí straší oteplování

Více než dvě třetiny lidí na světě se obávají globálního oteplování. Vyplývá to z průzkumu veřejného mínění uskutečněného pro televizi BBC mezi 14 tisíci respondenty z 21 zemí světa. „Přes dvě třetiny (68 %) lidí si dělá starosti kvůli klimatickým změnám, přičemž obavy mají nejvíce Jihoafričané (82 %) a Brazilci (87 %),“ uvádí se v prohlášení hodnotícím anketu. Na opačném konci žebříčku je Indie, kde globální oteplování trápí 59 % lidí, a Spojené státy, kde své obavy projevilo pouze 57 % dotázaných, přestože USA jsou vůbec největším producentem skleníkových plynů.

ČR loni stačily povolenky na CO₂

Česká republika v loňském roce vyprodukovala méně oxidu uhličitého, než na kolik měla emisních povolenek. Podle předběžných údajů Evropské unie mělo Česko povolenky na 97 milionů tun CO₂, vyprodukovala však jen 84 milionů tun.

Centrum podpoří technické konopí

Na Příbramsku by se v budoucnu měly rozšířit plochy oseté technickým konopím. Využije se hlavně v potravinářském průmyslu. Na propagaci technického konopí v regionu se zaměří nové ekologicko-energetické informační a vzdělávací středisko Zelená pumpa v Chrásticích.

Greenpeace ohodnotil 14 firem

Nejekologičtějším výrobcem elektroniky je čínský producent počítačů Lenovo Group. Uvedla to ekologická organizace Greenpeace International. Naopak nejméně šetrný k životnímu prostředí je podle jejího hodnocení americký Apple.